

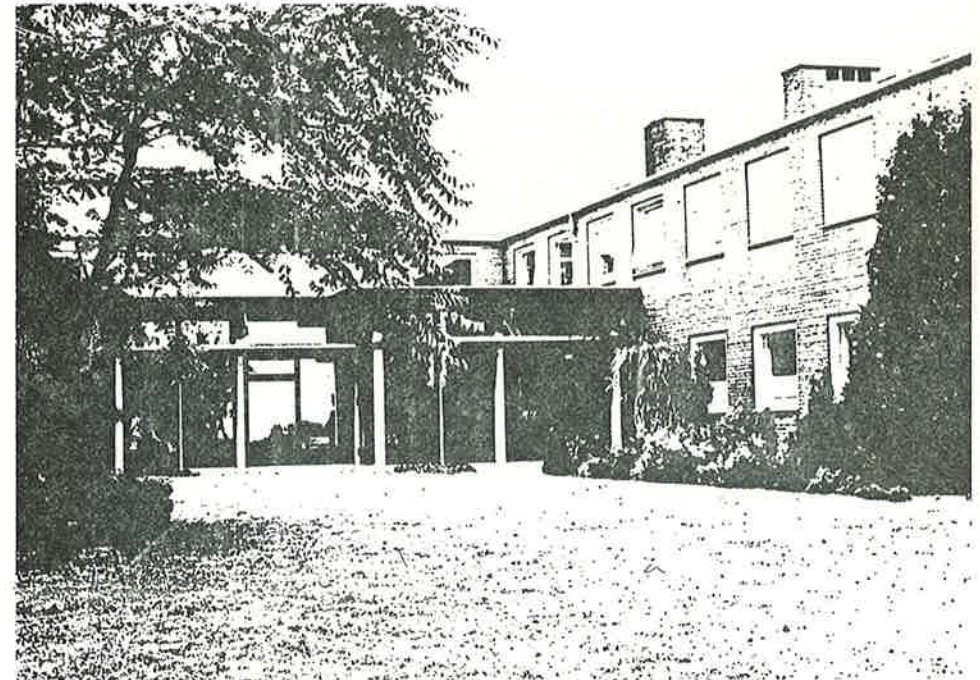
RINGELETTERSKOLE

Ringe Fri- og Efterskole

Årsskrift 1980

51. årgang - udgivet af elevforeningen

Ved skolens formand

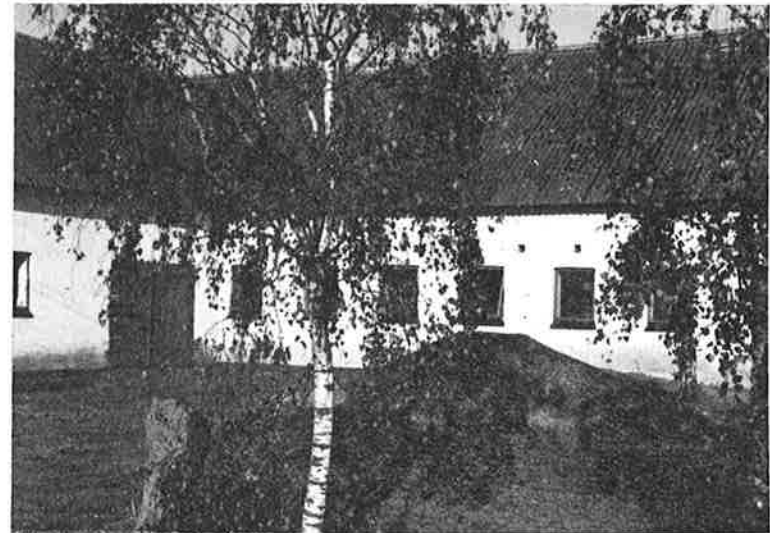
Det år der nu er ved at rinde ud, adskiller sig såmænd ikke meget fra det foregående, idet der jo er fuld aktivitet på alle områder.

Efterskolen er fuldt belagt i indeværende år, og i børneskolen er vi nået dertil, at det nu er nødvendigt at begrænse tilgangen.

Det er jo ingen rar situation at være i, men vil man bevare den lille skole på en passende størrelse, ser jeg ingen anden udvej, og det er der da også enighed om blandt lærerne og bestyrelsen.

Jeg omtalte sidste år skolens byggeprogram og kan i år meddele, at der på dette område er sket en del ændringer.

Vi har således købt en ejendom, beliggende på Hestehavevej, af Ringe kommune. Til ejendommen hører ca. 4 tdr. land, hvoraf

Den nye ejendom

de 2 er skov og resten agerjord til dyrkning af grøntsager og andet til brug på skolen. Det er meningen at indrette udlængerne til brug i undervisningen, således at der laves et lokale til motorlære, et til formning og et til keramik. Det vil aflaste byggeriet på skolen, således at der her kan indskrænkes til kun at bygge to klasseværelser til, – en betydelig besparelse.

Med hensyn til halbyggeriet er vi nu gået en hel anden vej, nemlig at droppe hallen og udvide den gamle gymnastiksal i stedet for. Den ide har ofte gennem årene været fremme til debat, men er hver gang blevet opgivet, mest på grund af, at man mente det ville blive endnu dyrere end at bygge nyt. Det viser sig imidlertid at det kan gøres for ca. det halve, og så får vi en sal der bliver ca. tre gange så stor som den nuværende, og der skulle være mulighed for at byggeriet måske kan påbegyndes i løbet af et års tid. En glædelig løsning af problemet, som vil passe godt ind i helheden.

Den 1. november havde Erling Andersen været ansat på skolen i 25 år. Dette jubilæum blev markeret ved en frokost på skolen, hvor der blev udtalt mange gode og anerkendende ord til Erling om hans virke på skolen; endnu engang tak for de mange år.

Hermed ønskes alle der på en eller anden måde har tilknytning til skolen, en rigtig glædelig jul og et godt nytår.

Verner Tange

Betragtninger omkring skoleåret 1979-80

Atter er et år gået, siden sidste årsskrift udgik herfra. Tiden, der gik, tales der i reglen om på samme måde som vejret, men der er blot den forskel, at tidens anvendelse har vi indflydelse på, og vi bliver således også sat i ansvarlighedsforhold til dens forløb og indhold. Netop dette giver god anledning til at aflægge en årlig beretning.

Elevholdet, som rejste til sommerferien, fyldte skolen med sit præg. Vi havde mange gode, fælles oplevelser på skolen og på vore ture. Turen til Vester Vedsted var vel højdepunktet. Ude i det meget særprægede marsklandskab stiftede flertallet et førstegangskendskab med et stykke dansk natur, der er meget ejendommeligt derved, at hele området er fravristet naturen gennem menneskelig kamp og snilde. Her følte vi alle viljens betydning for menneskelig formåen. Følte, at alt, hvad vi kan skabe, hvor stort og beundringsværdigt dette end måtte være, er dette vort skaberværk kun avner mod naturens enorme kraft.

Dette blev os anskueliggjort gennem lokalberetningerne derude om stormflodernes hærgen. Det indtryk, som blev stående som overskrift over hele oplevelsen, var, at mennesket er optimistisk af natur og derved ofte viser sig at være stærkere end dets skæbne! Hverdagene og festlige lejligheder var på mange måder lidt anderledes end tidligere, således blev der ydet en betydelig individuel indsats, mens det ofte kneb med at koordinere kræfterne, så indsatsen blev ydet i fællesskab, – og det må klart noteres som et minus. Alligevel har adskillige elever fra årgangen givet udtryk for, at de fik stort fagligt og personligt udbytte af opholdet. Uanset, hvordan man vurderer det samlede udbytte, er det sandt, at man lærer af enhver situation, og at de indhøstede erfaringer kan anvendes positivt i andre sammenhænge. Dette er, hvad jeg netop tror vil ske. Desværre bliver det nok sværere efterhånden at danne et fællesskab, som det

kendtes. Sagen er jo nemlig, at børnene i stigende grad opdrages til at være individualister.

At bevare og udvikle det enkelte barns særpræg og personlighed er et godt og nødvendigt formål for al opdragelse.

Det, der er galt, er blot, at man i selystændighedsbestræbelserne er kammet over, hvorved egoismen (Sig selv nok) har fået overvægten. Denne ego-indstilling præger hele samfundet og således naturligvis også forløbsbilledet her på stedet.

Egoismen må imidlertid bekæmpes, hvor den findes, og det opgives aldrig på vor skole.

Nu efter sommerferien modtog vi et nyt hold elever, 100 i tal. Foreløbig tegner det godt, og vi håber også dette skoleår må lykkes, hvilket overvejende må siges at have været tilfældet med de skiftende elevhold.

Vi har købt en gård på 4 tdr. land, beliggende Hestehavevej nr. 1, til afløsning af den hidtidige, vi har haft på Gestelevvej, og som var lejet af kommunen.

Gården vil blive indrettet med et værkstedslandskab, bestående af motorlæreværksted, metalsløjde, træværksted. Alle værksteder vil blive maskinmæssigt monteret til værkstedsbrug, og et gartneri vil blive anlagt til fremavl af skolens kostprodukter. Området vil blive åbnet som tilbud til elever, der ønsker praktisk træning til erhvervslivet, fulgt op med nødvendig teoretisk indsigt. Dette tillæg anses af os alle som et værdifuldt led i de pædagogiske muligheder. Ligeledes er der i høj grad hermed også åbnet muligheder for friskolen til at udvide deres aktiviteter.

Skolen ekspanderer på alle fronter, forsøgende at afbalancere det egentlige indhold med den viden og indsigt, som der nu engang stilles krav om i tidssvarende undervisningsvirksomhed. Det er mit absolutte indtryk, at det på grund af en dygtig, idealistisk medarbejderkreds og en aktiv og interesseret forældre-kreds er lykkedes at fastholde en god skole, som hele tiden må gøres bedre.

Vi må aldrig slå os til tåls med det opnåede, aldrig tro, at de ydre betingelser alene er afgørende. Altid må der stå vagt

om indholdet, således at livskvaliteten er det bærende fundament i alt, hvad vi iøvrigt foretager os.

De økonomiske forhold i landet rammer også vor skole, og vi må være påpasselige i vore fordringer. Bliver pengene og midlerne dermed mindre, må ordene om: »Hvad udadtil tabes, skal indadtil vindes«, aktualiseres.

Et afgørende element for skolen er dens gamle elevers trofasthed. Netop denne trofasthed må denne skole glæde sig over. Vi mærker jeres omsorg for skolen på adskillige områder, glæder os over det, og opfordrer jer fortsat til at være vore støtter.

Vi håber at se sidste års elevhold møde fuldtalligt frem til fastelavnsfesten! Sidste weekend i maj 1981 møder I op i stort tal til elevstævnet.

3. november 1955 tiltrådte Erling Andersen her som lærer, og skolen har fejret ham som 25 års jubilær nu i november.

Der var grund til at fejre Erling, han har i enhver henseende været skolen og de mange elever, han har været betroet, en god mand.

Ligeledes har han i næsten alle årene været formand for elevforeningen og har holdt sammen på den. Ligeledes har Erling i en lang årrække siddet i skolens bestyrelse. Alt i alt er der således i forbindelse med dette jubilæum grund til at lykønske både ham og skolen.

Til sommer er det 15 år siden, at Kirsten og jeg kom til Ringe, altså også en slags jubilæum.

Med eller uden jubilæum afsætter I weekenden den 30.-31. maj til elevfesten. Tag ægtefælle eller ven med.

Vi håber, I alle har det godt og ønsker en god jul og et godt nytår.

Med hilsen fra vore børn og fra os.

Kirsten og Gunnar Kjær

Med kurs mod en lysere fremtid

Naturligvis er den nuværende økonomiske og beskæftigelsesmæssige krise meget alvorlig og kan nok give anledning til mismod og sortsyn, hvor den rammer hårdest.

Alligevel er der ingen grund til at hoppe på det nyeste nationalslogan: Danmark med kurs mod afgrunden. Vi skylder nogle penge væk til udlandet, har altså forbrugt mere, end vi strengt taget havde råd til; men at landet er på vej i afgrunden, er simpelt hen noget vrøvl. Totalt udgør vor udenlandsgæld ca. en halv snes tusind pr. indbygger. Kom det dertil, er der vel ingen, der har fantasi til at forestille sig, at disse penge ikke ville blive indfriet.

Vel er meget, og nok også for meget, blevet forbrugt i opgangstiderne; men den tale om uansvarlighed og fråds helt ud i det uanstændige, hører ingen steder hjemme. Alle samfundets funktioner og institutioner er blevet udbygget og moderniseret, helt a'jourført et moderne samfunds krav.

Vore sociale institutioner tæller blandt verdens bedste. Mennesker, der i den ene eller anden sammenhæng har bistand behov, kan få det, uden samtidig at skulle igennem en nedværdigende almisseholdning. Man behøver blot at sammenligne den sociale situation med trediverne og se, at der er en verden til forskel fra dengang og nu.

Surhed over det store privatforbrug kan nu engang altid præsteres af hvem, som aldrig har kendt til indskrænkning af udfoldelsesmulighederne. Typiske forbrugsgoder har været, at folk har skaffet sig egen bolig, egen bil og i mange tilfælde båd og sommerhus. Hvad galt er der i det? Her er investeret i faste, fornuftige værdier. Selv de mest luksusprægede investeringer repræsenterer en fast værdi og har givet arbejde til mange. Alt i alt er årsagen til den krise, vi befinder os i, ikke hovedsageligt, at vi har brugt gode tider dårligt – det er helt andre,

udefra kommende forhold, der har været bestemmende for den nuværende situation.

Skal vi videre frem, skal vi derfor til at mobilisere optimisme og væk fra den afgrundssnak. Samle os om at finde ind til de mekanismer, som kan løse op for vanskelighederne.

Her er det nødvendigt, at vi søger at finde frem til et tværgående folkeligt fællesskab, som man roligt kan fastslå, nærmest er blevet udryddet under opgangstiderne, hvilket netop har medført, at den tekniske, økonomiske fremgang i efterkrigstiden ikke blev til personlig lykke.

Vi må til at komme hinanden ved i virkelig forstand ved at stå sammen om at få løst nogle afgørende, overordnede fællesopgaver. Dette vil virkelig kræve noget af den enkelte. Her kan vi ikke nøjes med dette her »kommen-hinanden-ved-flip«, som i årevis nu har været lanceret på det pædagogiske supermarked. Enhver vil, og *må* naturligvis, prioritere egne forhold meget højt; men der må skabes et overskud af kræfter og fantasi, til løsning af landets vanskeligheder.

Vi må genskabe et folkeligt fællesskab! Jeg siger udtrykkeligt *genskabe*, da det netop er det folkelige fællesskab som har reddet landet gennem de svære kriser, som historien beretter om. Kan vi det, da vil meget andet falde på plads herhjemme, både økonomisk og menneskeligt, og vejen er åbnet mod en bedre end hidtil forventet fremtid.

Enorme kræfter og ressourcer er nu gennem et slægtled blevet brugt for at lette vor fysiske hverdag. Det skabte skal vi bruge! Der er intet, vi skal tilbage til. Vi skal frem til menneskeligt at kunne styre den tekniske udvikling således, at den ikke kvæler menneskeånden og gør os hjemløse i en kold, materialistisk verden. Vi har fået etableret en teknik gennem de sidste 30 år, som beskriver en udvikling, der før skulle tusind år til at fremføre. Ikke underligt, at denne »karruselturn« skabte forvirring og usikkerhed. Men atter engang vil mennesket føre bevis for at være stærkere end dets skæbne. Det er ikke tungsind og mismod, vi bør blive hængende i. Lyssyn og optimisme må præge vor gang frem mod fremtiden, og vi vil sejre.

Ung er verden stadig, nye udfordringer og nye muligheder vil bestandig vise sig. Den eneste afgrund, vort land og folk kan havne i, er modløsheden.

Personlig tror jeg på verdens fremtid. En fremtid, der bliver bedre. Tror på en verden, hvor nød, død og elendighed vil blive besejret af livets egentlige grundkvalitet: Viljen til liv. Derfor stævner vi trøstigt frem, omend mørket i øjeblikket omslutter os!

Stævn dristigt frem
omend tågen os blinder,
i natten den sorte
vi vejen vil finde,
huskende, trods afmagt og gru,
at netop i det mørkeste
sluser morgenrøden ud!

Gunnar Kjær

Et minde blandt mange

Blandt de mange cykelture og »rejser« af forskellig størrelse og værdi fra min skoletid i Ringe 1940-1960, toner frem besøget ved Ørbæk gamle vandmølle som et af de skønneste minder. – Selve vandmøllen, hvor det store møllehjul til tider fik vand nok til at gå rundt, hvor blomstrende buske hang som en fin dekoration ned over møllehjulet – og en stor bunke kampesten, som vidnede om det forfald, som vandmøllen befandt sig, selv om enkelte fuglestemmer prøvede at kalde noget af det svundne liv tilbage.

For hvert år prægedes ruinhoben af forfaldets fremskriden. Til sidst så vi, at hver sten, hver gammel bjælke var blevet nummereret med blåkridt. – Meningen: At det hele skulle opstilles et eller andet sted, så nutidsmennesker kunne betragte den gamle vandmølle som et fortidslevn, der kunne vidne om, hvordan mennesker i svunden tid udnyttede vandkraften til formaling af korn til føde for mennesker og dyr. Men på en cykeltur med ungdom af idag, var det ærlig talt turen værd.

En række af år gik. På et besøg hos min søn, Bent, var vi en varm solskins- og sommerdag ude i Lyngby frilandsmuseum, hvor vi nød synet af de mange gamle bøndergårde, som er opført i den oprindelige stil og med de tilsvarende omgivelser. – Med eet hørte vi plasken af vand – og så et par små søer, der var anlagt med solide jordvolde. Ved foden af den ene vold gik et møllehjul rundt: Ørbæk Vandmølle! – Der lå nu en komfortabel vandmølle omgivet af træer og buske. – Skønne omgivelser med møllehjulet som midtpunkt. Om den virker efter sin oprindelige bestemmelse, ved jeg ikke. Måske det kun er som opvisning for besøgende. Uden at være sentimental – kan denne gamle vandmølle være et billede på et menneskes liv og virke. I mange, lange år, mens værket er ungt og stærkt, virkes der med opgaver, hvis udførelse er at gavne andre mennesker, – når

kraften svinder, må mennesket nøjes med at resultaterne bliver mindre. Til sidst – i heldigste fald, er mennesket en museums-genstand, der anbragt i smukke omgivelser kan fortælle om tiden, der svandt, og om, hvordan det var i gamle længst forsvundne dage.

Mine bedste ønsker for jer alle fra Ringe Efterskole og et godt nytår.

Karl Hedemann

„Læren for livet”

Vores jule- og nytårshilsen til Jer har vi i år valgt at lade være inspireret af et Grundtvig citat: »Det er læren for livet«. Mange gange må man for at forstå Grundtvig prøve at »omsætte« ham, han har selv sagt det i ovenfor nævnte citat, som også indeholder, at læren må følge med livet og tiden. Livet idag er et helt andet, end det var i midten af 1800-tallet. Ved livet forstår vi ikke her det biologiske, men det åndelige.

Straks når man læser citatet ovenfor, som Grundtvig har sagt i forbindelse med sine tanker om skolen, dukker der et andet navn op, nemlig Kold. Det var ham, der omsatte mange af Grundtvigs tanker til det praktiske liv i skolen. Som følge heraf stødte vi også på ting, som Kold har sagt om skolen. Det kan idag være svært helt at forstå de store skolefolks tanker, og der er skrevet mange »lærde« værker om det, og der er sagt mange ting, det er netop det gode ved det, der bliver her tale om en udtømmelig kilde til inspiration, og derfor ikke een sandhed. Vi føler os meget påvirkede af deres tanker, og vil her prøve på at finde veje og tanker, der idag vil have samme gyldighed som på deres egen tid. Idag er det et meget almindeligt spørgsmål til skolefolk, hvad metode og plan har I? Dette spørgsmål blev Kold også engang stillet overfor. Det var i en samtale med kulturminister Monrad. Kolds svar var følgende: »Vi har egentlig ingen metode, og når der bliver spurgt om planen, vi har ingen plan«. Videre spørger Monrad, hvad vil I så med skolen? Hertil svarede Kold: »Skolen vil lære folk at elske Gud, sin næste og sit fædreland«. – Forstået ind i vores samtid, betyder det, at vi må opdrage til en medmenneskelig forståelse ud fra en kristen grundopfattelse. For at nå frem til en medmenneskelig forståelse, må man kende sine medmennesker. Dette kræver et kendskab til folkets historie og til menneskelige mekanismer, der fungerer og har betydning for de menneskelige funktioner. Veje til op-

fyldelse af dette er mangfoldige, og det gør skolen bevægelig og oplevelsesrig.

Leder vi herefter videre i tankerne omkring skolen, for at se om der er sagt noget egentligt om en plan, ja, så er der vel et gran af en fremgangsmåde eller en mulig »plan«, idet Kold et sted siger: »Man må først oplive og så senere oplyse«, og videre, »Thi når man er i skole og ikke kan forstå hvad der bliver sagt, så er man åbenbart i knibe«. Det betyder for os, at vi må se at arbejde os væk fra den opfattelse, at alle skal være lige dygtige rent bogligt eller i hvert så lige som muligt, og hen til den opfattelse, at der ikke skal være nogen tabere, men at alle er ligeværdige og en tro på deres eget værd i alle sammenhænge, det er individualiteten. I videre perspektiv må vi arbejde på en forståelse for, at ikke alene boglig viden er saliggørende også overfor de ansættende myndigheder, således at der i ansættelsen ikke tages ensidigt hensyn til de tillærte værdier, men i højere grad til de menneskelige. De tillærte værdier kan måles, de menneskelige kan opleves!

I tilknytning til det sidste her stødte vi på noget Grundtvig sagde: »Når kun ungdommen der kan lære at kende og elske sit fædreland og sit modersmål, og oplyses om det borgerlige samfund, de tilhører, som en herlig skabning til fælles bedste, hvori alle stillinger kan være lige hæderlige og glædelige, når man kan få øje på deres gensidige uundværlighed, og lære af erfaring, at sand menneskelig dannelse og åndelig nydelse lader sig forene med alle stillinger, og kan fattes i dem alle«. Bedre kan det ikke siges og til slut fra vor side, i alt hvad der udrettes ved mennesker er ikke forskrifterne, men menneskene selv hovedsagen, og som sådan vil skolen til alle tider være foranderlig.

Glædelig jul og godt nytår ønskes af

Maiken, Pernelle, Malene, Birte og Ebbe Jørgensen

Hvor lang er fremtiden?

En amerikansk forsker, Dr. Helen Caldicott, som i år har rejst rundt i Europa for at tale for atomnedrustning, hævder, at de fleste videnskabsmænd i dag forudser en atomkrig inden år 2000. I en artikel i Politiken er hun bl.a. citeret for følgende: »En by som London er med sikkerhed udset som målet for adskillige 20 megatons bomber, og hver vil de lave et 100 meter dybt hul med 1 km i diameter, og alle, som befinder sig inden for de nærmeste 10 km, vil fordampe. 50 pct. af befolkningen i de følgende 30 km's omkreds vil blive dræbt, og mere end 60 km væk vil folk blive blinde og døve. Der vil blive brandstorm i et område på omkring 4000 kvadratkilometer, og alt ilt vil blive opbrugt i et større område, hvor alle bliver kvalt«.

(Regn selv ud, hvor mange 20 megatons bomber, der skal til at udslætte Danmark).

Dette er en trussel, som burde forene alle mennesker på jordkloden i kampen mod atomvåben og oprustning i det hele taget. Aldrig før i menneskehedens historie har mennesket været i besiddelse af så enorme kræfter. (USA og Sovjet har tilsammen atomvåben nok til at udrydde jordens befolkning 12 gange. Man skulle tro een gang var nok). Det er en magt, som vi ikke i blind tillid kan overlade til landenes regeringer at administrere. Vi må ved hjælp af vor stemmeret være med til at vælge de mennesker ind, som klart viser, at de er imod oprustning af enhver art.

Præsident Carter sagde under sin sidste valgkamp, at de bedste våben er dem, som aldrig bliver brugt. Det kan de fleste – med undtagelse af våbenfabrikanterne – vel være enige i. Altså våbnene skulle have en præventiv virkning ved deres blotte tilstedeværelse. Der er blot det farlige ved det, at ikke alle har samme mening. Hvis en uansvarlig person kommer til magten, kan katastrofen ske.

Rundt omkring i verden udskiftes toppersonerne rask væk, enten ved lovlige valg, ved folkeafstemninger eller gennem kup. Eksempler herpå er Uganda, Iran, Chile og Grækenland, og som et af de nyeste eksempler kan nævnes staten Liberia i Afrika. Her overtog en sergent ved hjælp af en meget lille flok soldater magten, dræbte præsidenten og en stor del af ministrene. Mange mennesker i ledende stillinger blev afsat og arresterede. Landet ledes nu af en sergent, som er analfabet og uden erfaring i eller kendskab til statsledelse. Han er kun uddannet til krig. Det virker uansvarligt og meget uhyggeligt.

Valget af USA's kommende præsident bliver af mange betragtet som et skridt i den forkerte retning. Hurtig oprustning er med i hans program, og vi er ved medlemskab af NATO med i samme program. Oprustning i USA virker dobbelt, fordi Sovjet vil vide at følge trop. Det virker uansvarligt og uhyggeligt.

Disse og mange andre barske kendsgerninger lever vi med til daglig. Hvordan kan vi leve et harmonisk og lykkeligt liv i bevidstheden om, at der eksisterer helvedsmaskiner nok til at dræbe os alle? Hvordan kan vi uden angst sætte børn til verden og tro på et lykkeligt liv for dem, når vi ved, at efter den totale atomkrig er intet liv på jorden muligt? Hvordan kan vi bevare selvrespekten, hvis vi stemmer på en mand, som lover os lavere skatter og højere løn, skønt vi ved, at han går ind for oprustning?

Tanken om, og bevidtheden om det sandsynlige i, at vi *kan* blive den sidste generation af mennesker på jorden – at menneskets historie måske snart er forbi, – får hverdagens små handlinger til at virke betydningsløse. Tilbage bliver kun det ene meningsfyldte: At forsøge at forhindre katastrofen. Derfor harnes man – og undres – når man konstaterer, at omtalte artikel om Dr. Helen Caldicott kun var en lille énspalter inde i bladet, Politiken. Den *burde* have fyldt forsiden!

De bedste hilsener sendes til alle gamle og nuværende elever fra

Vagn, Ellen og Jens

Om fagvalg

Det er beskæmmende at konstatere, at de hobbyprægede valgfag ofte tilsidesættes til fordel for traditionelle skolefag.

Det er som om mange forældre og med dem deres børn mener, at det er eksakte kundskaber, der gør en duelig her i samfundet. Det ses blandt andet af, at søgningen til gymnasiet snart udgør halvdelen af en årgang, og det er kravene til dette, der bestemmer fagvalget. Meget få tænker på, at man i sin skoletid har en fantastisk mulighed for at arbejde med fag, som kan blive en værdifuld hobby senere i livet, når fritiden måske bliver et problem, eller når det er en selv, der står som en af mange tusinde uden mulighed for at få arbejde.

Derfor er det kedeligt, at skolen ikke også underviser i fornuftig brug af fritiden.

I nogle år så det ud til, at hobbyfagene skulle styrkes både skemamæssigt og økonomisk, men nedskæringerne rammer først og fremmest disse fag, og meget få protesterer.

Det må netop i økonomisk svære tider være vigtigt, at vi ikke forringer skolen ved at beskære ensidigt i fagtilbudet, men fastholder et så bredt tilbud som tilsigtet i den sidste skolelov.

Robert

Hvad bruger du tiden til?

Hvad bruger du tiden til
Lille trolde i vuggen du pludrer
græder, ler
spiser, sover
Du glæder og ængster os
du bruger al vor tid og tanke
Du er jo livet – sæt dog tiden lidt i stå

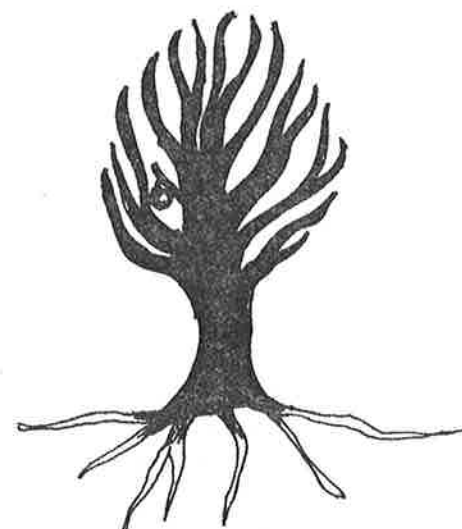
Hvad bruger du tiden til, barn
Du er her og der, overalt
Du leger, jubler, græder
tænker, – når jeg bliver stor
så vil jeg alting, nej meget mer
Livet er leg – tiden går alt for hurtigt, og alt for langsomt

Sørger du nu for at bruge din tid fornuftigt
Spild ikke tiden medens du er ung
Hvad fører dine drømmerier til
Er det for meget forlangt
at du tænker på din fremtid, fornuftigt
Livet er alvor – tiden står stille

Hvad bruger du tiden til
Er du noget for dine børn
Udvikler du dig, følger du med
gør du din pligt mod samfundet
mod dit arbejde
Nu er du fanget ind af livet, men tiden slår ikke til

Hvad bruger du tiden til
dine børn og børnebørn har aldrig tid nok
Hvad fører dine drømmerier til
Du drømmer dog mest tilbage
til bedre tider
Livet er ved at være brugt – tiden står næsten stille

Herdis

Hermed ønskes I alle en god jul og et godt nytår
Stine, Jacob, Robert og Herdis

Solidaritet

Man behøver ikke megen fantasi for at forudsige, at nytårsbudskaberne vil indeholde forudsigelser om besparelser og nedgang i forbrug, og budskaberne vil slutte med ønsket om, at vi må komme hinanden mere ved, rykke tættere sammen og trøste os med, at de væsentlige værdier i tilværelsen ikke kan købes for penge. Denne trøst fremsættes ofte af mennesker, der har deres på det tørre, de for hvem det ikke er et problem at skaffe penge til at dække de mest nødvendige behov som mad, husly og varme o.s.v.

Heldigvis er det stadig sådan, at selv om vi oplever reallønsnedgang, så er det de færreste der kender til rigtig fattigdom, og de virkelig fattige og de, der er ude i svære kriser på grund af sygdom og arbejdsløshed, de er så betænksomme, at de skjuler sig, for inderst inde ved de godt, at få har noget til overs for taberne ud over medlidenhed iblandet et stænk af foragt, det er svært at være en fiasko. Ikke desto mindre hævder vi at have ærefrygt for livet og bekender os til den opfattelse, at vi ikke selv må gøre os til herre over liv og død. Det må også indebære, at vi er parat til at hjælpe mennesker, der er ude i kriser og ikke kan se noget håb for fremtiden. I stedet for at trampe på de, der er svagere må vi forsøge at hjælpe. Det hjælper ikke, at vi siger, at vi har nok i vore egne problemer.

Dybest set er det vel derfor, at vi fejrer jul. Julebudskabet fortæller os, at vi ikke er glemt, og at vi bærer hinandens skæbne i vore hænder.

Hermed sender vi årsskriftets læsere ønsket om en god jul og et glædeligt nytår.

Klaus, Michael og Asger

Betydningen af fysisk træning

Det er en naturlig og medfødt trang at børn bevæger sig, derfor skulle det heller ikke være et problem, at de ikke får motion nok. Men børn er tvunget til at sidde stille i mange timer om dagen, bl.a. i skolen, i skolebus o.s.v. Tidligere var dette ikke noget problem, fordi der i fritiden var rigelig tid og anledning nok til fysisk udfoldelse. Men industrialiseringen begrænser mulighederne for at bruge sin krop, og i særdeles i byerne er mulighederne for at røre sig blevet begrænset.

En af de ting, der også er med til at begrænse bevægeligheden, er den passive underholdning, f.eks. fjernsynet. Og bedre bliver det da ikke, dersom vi får flere TV-kanaler.

For unge mennesker kan det være vanskeligt umiddelbart at se det gavnlige i at motionere. Det hænger vel sammen med, at de har det udmærket, og den naturlige vækst sikrer en normal udvikling af vores krop. Men det er netop i de unge år, at det er af stor betydning at få opbygget den tilstrækkelige styrke og kondition. Mange tilfælde af rygskader skyldes manglende styrke, og mange tilfælde af hjertesygdomme skyldes manglende motion.

En af de ting, der også kan have en uheldig virkning ved at røre sig for lidt er, at man ofte tager på i vægt. Vi lever jo godt i det lille Danmark, og hvis man spiser mere end man har brug for til at dække det daglige energiforbrug, vil overskuddet sætte sig som fedt, og hvis denne udvikling fortsætter, ender det med en kraftig overvægt, forhøjet blodtryk og belastning af hjertet o.s.v. Altsammen noget der er med til at nedsætte de normale udfoldelser.

Daglig motion er med til, at man kan få det bedre, blive mere frisk og veloplagt, og i særdeleshed blive mere veloplagt til det stillesiddende arbejde.

Måden hvorpå man kan fremme den fysiske aktivitet er, at leg ikke bliver til konkurrence, – at alle er lige betydningsfulde

uanset standard, at undervisningen er af en sådan kvalitet, at de unge får lyst og glæde til fysisk udfoldelse, ikke kun i de unge år, men hele livet igennem.

Hermed sendes de bedste ønsker om en rigtig glædelig jul og et godt nytår.

Anders, Lise-Lotte og Lars Liengaard

Advent

»Der er noget i luften«. Med denne ikke så kendte advents-salme vil jeg gerne ønske jer alle en rigtig god og glad jul.

Esther Torp

Der er noget i luften,
jeg ved ikke hvad,
som forår, skønt skoven
har mistet hvert blad.
Der er noget i luften
som rosernes duften,
som fuglenes fryd,
skønt rosen er falmet,
og fuglen
er draget mod syd.

Der er noget i luften,
som gør mig så glad,
som frisker mit hjerte
i ungdommens bad.
Der er noget herinde,
et strålende minde
med kerter og sang,
om julen derhjemme,
derhjemme
hos moder engang.

O, kom til os alle,
du højtidens drot,
om lokken er gylden,
om håret er gråt!
Udbred dine hænder,
mens lysene brænder,
og skænk os din fred!
Thi evig, ja, evig
er glæden,
når du følger med.

Vilhelm Gregersen

Til eftertanke

tænk – det bør man
det kan man da ikke
man må da kunne noget
sådan er det
er det det?
hvis ja er ja
og ikke måske
et nej er et nej
og ikke måske både og
tænk, så tror jeg
mange misforståelser ku' undgås
livet bliver lettere
om det bliver bedre
nej –
for er du blændet af:
når bare
det kan man da ikke
de andre
det går jo nok
jamen, jeg vil jo ikke
mine problemer
de siger
samfundet
man er utilfreds
jeg har hørt
man mener
udgangseffekten
hvor mange watt
skæppe godt mand
de klager
kan man det

at de gider
gider
gider hvad
gider være
gider lære
gider se
gider høre
gider gøre
Så er det godt!
se dig selv
hør dig selv
gør dig selv
vær dig selv
lær dig selv
at leve
at elske din næste
som dig selv
tænk –
det bør man.

Venlig hilsen
Jens Peder

2 skoleformer under et

Der findes i dag over 100 efterskoler i Danmark, og de har en søgning af elever som aldrig før. De ligger der som et alternativt tilbud om skolegang i 8., 9. eller 10. klasse, og elevtilgangen viser, at der er et stort behov for et forfriskende brud på det skoleforløb, der påbegyndtes i børnehaveklassen og 1. klasse.

Når »gamle« elever ser tilbage på deres efterskoletid, så står den for dem som det afsnit af livet, der for alvor gav dem noget at leve videre på. I bofællesskab med jævnaldrende oplever alle her et pragtfuldt skoleophold og et lærerigt samvær med lærere og gode kammerater.

Dette årsskrift henvender sig først og fremmest til nuværende og tidligere elever på Ringe fri- og efterskole. Blandt disse er der flere, der giver udtryk for, at de i tænksomme stunder kan komme til at undre sig over navnet Ringe fri- og efterskole. »Efterskole, det kender vi jo, men hvorfor nu også ordet »fri«? – Frihed er da ikke det, som vi oplever mest af i de 10 måneder, vi er på skolen!«

For at forstå de ting som omgiver os i dag, er det ofte nødvendigt at vende blikket tilbage. Ordet »fri« siger os, at det er en fri skole, og på vort tilbageblik finder vi, at der er to mænd, som vi kan give æren for, at der i dag findes frie skoler i Danmark. Den ene var præst og digter, han hed *Nicolaj Frederik Severin Grundtvig* (1783-1872). Tidligt gav han udtryk for tanker om alternative skoler til de stive terpeskoler, som kun bød på kold viden og udenadslære. Disse nye skolers grundlag skulle bygge på lærernes levende og personlige fortælling for eleverne. Den anden hed *Christian Kold* (1816-1870), han var lærer, og det var ham, som førte Grundtvigs tanker ud i livet. I 1851 grundlagde han en højskole i Ryslinge, som blev forbilledet for senere højskoler i Danmark, og i 1852 oprettede han en friskole for børn i Dalby. Sine tanker om, hvordan en skole skulle

være, kom til udtryk i bogen »Om børneskolen«, og disse tanker har siden været grundlag for såvel friskoler, efterskoler og højskoler. Med ordet friskole menes en skole, som i fuld frihed vælger sig sine egne metoder til at viderebringe næstekærlighed og lærdom. Som Grundtvig har nævnt det, så er mennesket ikke en abekat, men et frit ansvarligt væsen, der er skabt i Guds billede. Derfor ønsker friskolen ikke at ensrette sine elever efter modeller, der dannes ud fra samfundets skiftende normer og krav! Det vigtigste for en friskole er at skabe tryghed, tillid og glæde i det daglige, for først når dette er opnået, kan børnenes evner og anlæg udvikles på en sund og naturlig måde!

Efter den første friskoles oprettelse dukkede flere op. Nogle steder begyndte skolen i storstuen på en gård, i et værksted eller et udhus. Det vigtigste for de forældre, som oprettede den, var at den blev startet, – når først det var sket, blev der nok senere udvej for at få rejst en skolebygning.

Den 1. september 1875 blev Ringe friskoles første bygning indviet. Det var et lille stråetægt hus, som lå på hjørnet af nuværende Søvej og Rolighedsvej. Foruden en skolestue var der en lejlighed til et par mennesker. Skolen startede med 18 børn, men snart voksede tallet, og i løbet af de første 25 år blev der bygget om og bygget til 5 gange. I år 1900 var det samlede børnetal i de 7 klasser på 91.

Den daværende skoleleder havde stor interesse for de unge, der befandt sig i overgangsalderen, – den tid hvor de hverken kan regnes for børn eller voksne. Han så hvordan de optrådte kejtet, var generte og havde hænginger. De trængte til forståelse og støtte og til at få opøvet deres evner. – I 1886 blev friskolen udvidet med en fortsættelsesskole, det der i dag har navnet efterskole.

Ringe efterskole var en af de allerførste af sin art, og den voksede hurtigt til hver vinter at have op mod 50 elever, hvoraf de allerfleste boede hjemme. Skolen voksede stadig, og i 1923 blev den udvidet for 10. gang. Pladsen var dog alligevel trang. Alle rum måtte udnyttes til det yderste, og de samme skolestuer blev benyttet af både friskolens børn og efterskolens unge.

Ringe Efterskole.
1979 - 1980.
Totus Unus Ringe.

Efter 2. verdenskrig blev der med henblik på en udvidelse af skolen oprettet en byggefond, og både skolekreds og elevforening blev opfordret til at tegne bidrag. En ejendom på 2 ha blev til salg på Rolighedsvej, og det blev bestemt, at en ny skole skulle bygges. I efteråret 1955 blev den taget i brug.

Mens efterskolerne voksede over hele landet, var der i 50'erne og 60'erne en gennemgående tilbagegang for friskolerne. Tilgangen af nye elever til Ringe friskole udeblev, og i skoleåret 1968-69 var det samlede elevtal kun på 17 elever fordelt i 6 klasser!

Dog skete der i 1969 det glædelige, at der til 1. klasse blev indskrevet ialt 8 elever! Det skabte en vis optimisme, og da man erfarede, at der landet over havde vist sig en voksende interesse for oprettelse af børnehaveklasser, besluttede man fra skoleårets begyndelse 1970 forsøgsvis også at åbne for indskrivningen af børnehaveklasselever. Man håbede på, at man af den vej kunne få kontakt med forældre, der ikke før havde været i forbindelse med friskolen. Der blev tilmeldt 13 elever, hvilket var højden for, hvad der kunne rummes i det sommerhus, som forholdsvis billigt var blevet indkøbt til formålet og anbragt på marken ved forstanderboligen.

Det stigende antal børn i friskolen gjorde det svært at skaffe rum nok indenfor efterskolens rammer. Det blev da besluttet, at der skulle rejses en skolebygning på marken vest for køkkenhaven ud til den markvej, som i dag er blevet til Holmehøjvej. Byggeriet blev fuldført i 1972, og 3 år efter blev der foretaget en udvidelse med flere nye klasserum.

Glæden over at kunne forlade de knebne pladsforhold i efterskolen til fordel for egne lokaliteter var stor, og tryghedsfølelsen ved at være samlet i de nye faste rammer var med til at skabe et større fællesskab mellem børn, lærere og forældre.

Tilfredsheden med den nye skole har dog aldrig siden ødelagt noget af samhørigheden med efterskolen! Børn og lærere fra begge skoleformer nyder det samarbejde, der findes indenfor forskellige fag, og det til stor glæde og inspiration for alle, når

begge skoleformer med jævne mellemrum mødes til fælles morgensang, musik, sang og underholdning.

– I friskolen, som i dag har 100 børn, er det dejligt at møde nye forældre, der slutter op om, at en friskole ikke alene kan eksistere på, at den under trygge forhold, med behagelige klassekvotienter, evner at leve op til folkeskolens målsætninger! Alle ved at der stilles krav til friskoleforældre! Skal den frie skoleform fortsat eksistere, så må forældre og skolekreds *aktivt og i fællesskab* tage del i hele skolens liv og mødes til mere og andet end klassemøder og drøftelser om, hvorvidt deres børn nu når at lære det samme som børnene i den offentlige skole!

Det som fra begyndelsen dannede grundlaget for Ringe fri- og efterskole er ikke forældet i dag! – og hvis alle i og omkring de to skoleformer fortsat vil bygge på de skoletanker, Grundtvig og Kold formulerede og virkede efter, så vil skolerne med deres trygge og overskuelige miljø leve i tiden fremover og fortsat give børn, unge og voksne livsværdier og oplevelser, som de aldrig vil glemme.

Frede Hansen

De bedste hilsener til årsskriftets læsere!

– fra børn og lærere i Ringe friskole

Folkeligt skal alt nu være
trindt om land fra top til tå.
Noget nyt der er i gære
det selv tosser kan forstå.
Men kan alt, hvad brister, bødes
med det ny, som først skal fødes?
Ved man også, hvad man vil,
mer end brød og skuespil?

Folk. Hvad er vel folk i grunden?
Hvad betyder »folkeligt«?
Er det næsen eller munden,
hvorpå man opdager sligt?
Findes, skjult for hvermands øje,
folket kun i kæmpehøje
eller bag hver busk og plov,
i hver kødklump før og grov?

N. F. S. Grundtvig

Med disse linier af N. F. S. Grundtvig ønskes alle
årsskriftets læsere en god jul og et lykkebringende nytår.

Asger Stokholm

En rigtig god jul og et godt nytår ønskes jer alle.

Ann Lene, Sanne, Tyge og Inge

I ønskes alle en rigtig god jul og et godt nytår.

Med venlig hilsen Astrid Hansen

Fredag den 31. oktober blev der festet her på skolen. Anledningen var den, at jeg har haft mit virke her igennem 25 år. Det står vel for alle som meget lang tid, hvis man regner frem, vil det sige år 2005, men når jeg ser tilbage er det ubegribeligt, der er gået så lang tid.

Jeg vil ikke skrive mine erindringer, det er noget gamle mennesker gør, men jeg vil gerne bringe alle en stor tak for den forløbne tid og for al den opmærksomhed, der blev vist mig på dagen. Tak allesammen.

I ønskes alle en glædelig jul samt et godt nytår.

Allan, Søren, Erna og Erling Andersen

Variationsdag

Jens Peder som Sheep-boy

Hos frisøren

*Men Gud mildner luften
for det klippede får*

Sådan skal du gøre

Der skinner et lys fra en stjerne
igennem natten herved.
Der lyder en tone fra himlen
til jorden om fred, om fred.

Hernede er lysene stænget.
I mørket høres kun skrig,
som truer, hoverer og jamrer
for jorden ved kun om krig.

Blev ved, du ensomme stjerne,
at sende dit lys mod jord,
til hjerterne dog omsider
bøjer sig dybt og tror.

Og syng om fred, Guds engle,
utrætteligt syng og spil,
til hjerterne dog omsider
bøjer sig dybt og vil.

Med disse vers af Kaj Munk ønskes I en glædelig jul
og et godt nytår.

Tine, Svend og Marianne

Elevhilsener

10 år! »Så mange år«, vil mange nok sige, men hvor er de dog gået hurtigt. Når jeg tænker tilbage, hvad jeg heldigvis med glæde ofte gør, føles det ikke særlig længe siden, vi som ganske unge mennesker mødtes på Ringe Efterskole.

Ikke desto mindre sker der dog en masse ting i den årrække for de fleste.

For mit eget vedkommende er tiden gået med at få en uddannelse, og jeg har fået en god stilling som jeg er glad for, og som opfylder mine ambitioner og giver mig et ansvar. Herom mere detaljeret nu.

Da vi sluttede på skolen til ferien, gik jeg hjemme hos mine forældre til den 1. august. Da havde jeg været så heldig at få en lærekontrakt i Odense i en herreekviperingsforretning. Kontrakten lød på 3 år, da jeg skulle tage handelsskole samtidig, hvilket varede 1½ år, 2 gange ugentlig. Desværre holdt kontrakten ikke i alle 3 år, efter 2 år blev jeg enig med min chef om at ophæve kontrakten, da jeg var utilfreds med, at jeg blev sat til at lave alt muligt andet end de ting, der havde med faget at gøre.

Nå, jeg var mægtig heldig, at jeg har en kammerat, også i branchen, og han kontaktede mig på hans chefs vegne, og tilbød at gøre min læretid færdig. Det var jeg selvfølgelig meget glad for. Der var jeg så i 11 mdr. efter jeg var udlært, så måtte jeg desværre rejse, da forretningen skulle have en ny elev. Jeg var stadigvæk heldig, jeg fik igen job i Odense, i en stor herreekviperung hvor jeg skulle bestyre deres juniorafdeling. Det var jo en fantastisk udfordring, at få så hurtigt efter at jeg var udlært.

Dette gik fint i 2 år, så blev jeg kontaktet af en kollega i Årup, som tilbød mig et job som bestyrer af en filial med moderne tøj, som han ville starte i Assens, og som jeg skulle op-

arbejde. Det syntes jeg lød fantastisk spændende, så jeg sprang til, også fordi det gav en bedre løn, og fordi ansvaret blev større. Det er gået over forventning, og jeg er her stadig på 4. år.

Desuden er der sket det, at vi for 2½ år siden byggede hus her i Assens. Det var hårdt det første år, men vi kom da igennem det, og har det vældig godt. Nu skylder jeg nok at tilføje, at »vi« betyder at jeg har fundet en dejlig pige, Dorte hedder hun, som jeg havde kendt nøjagtig i 6 år, da vi den 30/5 1980 blev gift i Glamsbjerg kirke, i fantastisk godt vejr og forøvrigt den samme weekend, som der var elevmøde på skolen sidst.

Det var i store træk, hvad der er hændt mig i de forløbne 10 år. Jeg vil hermed slutte af, og ønske alle gamle, såvel som nye elever, lærere og familien Kjær en rigtig glædelig jul samt et godt nytår.

De kærligste hilsener fra
Troels Storm Larsen
Liljevænget 8, 5610 Assens

— — —
Hej elever og lærere fra 1970-71.

Er der virkelig gået 10 år siden vi var i Ringe? Det er ikke til at forstå, at tiden går så hurtigt.

Efter jeg var kommet hjem fra Ringe, og havde holdt sommerferie, tog jeg 10. kl. i min gamle kommuneskole, det var ikke sagen, når man havde prøvet at være på efterskole, jeg overlevede trods alt.

I 1972 kom jeg et år i huset i Jordrup uden for Kolding. Det er en lille flække, hvor der ingenting skete, men trods det, var jeg meget glad for at være der. Jeg passede 2 børn og hjalp med de daglige pligter.

Ja, hvad skulle jeg så finde på? For på det tidspunkt vidste jeg endnu ikke, hvilken uddannelse jeg ville gå i gang med.

Så havde jeg hørt at de manglede køkkenpiger på Gymnastikhøjskolen i Ollerup. Så der tog jeg så ned, hvilket jeg heller ikke har fortrudt. Da jeg så havde lært skolen at kende bag

facaden, kunne jeg godt tænke mig at blive elev, og tog så sommeropholdet på 3 mdr. Det var en dejlig tid i Ollerup, hvor jeg oplevede en masse, og lærte mange nye mennesker at kende.

I mellemtiden havde jeg søgt ind som økonomieleve på Kommunehospitalet i Århus, hvilket jeg så startede på i august 74. Den teoretiske del af uddannelsen har foregået i Holstebro og København, hvor jeg var 5 mdr hvert sted. Det var en hård tid, for der skulle virkelig bestilles noget, og jeg skulle jo nødig gå glip af, hvad mine kammerater foretog sig.

I februar 78 var jeg så færdig med min uddannelse, hvorefter jeg så blev fastansat på Kommunehospitalet. Efter 1 års forløb blev det for kedeligt, og siden har jeg arbejdet på 2 forskellige plejehjem her i Århus. Det sidste sted var desværre kun et vikariat, så fra 1. 12. har jeg ingen arbejde. Jeg håber, at der snart byder sig noget, for jeg vil være meget ked af at flytte her fra byen, da jeg er meget glad for at bo her.

Skulle vejen falde forbi, er I velkommen til at kigge ind.

Mange hilsener og god jul
Lone Jakobsen
Silkeborgvej 100, I tv., 8000 Århus C.

— — —
Kære gamle kammerater og lærere årg. 70/71.

En varm julehilsen skal lyde til jer alle. Jeg bor nu i Stenløse på Sjælland. Her er jeg i fuld gang med EFG. Det er hårdt at komme i skole igen – men dejligt alligevel. Mine to børn (8 og 5 år) har fået skylden for at deres mor først får en uddannelse så sent.

Vi flyttede først til Sjælland januar 80. Før boede vi i Odense, hvor vi var i 7 år, men måtte flytte på grund af min mands arbejde.

Med ønsket om det bedste for jer alle, vil jeg slutte, og håbe vi ses til elevmødet i weekenden 30.-31. maj 1981.

Venlig hilsen
Kirsten Kattoft (f. Tofte)

Kære kammerater og lærere fra 1970-71.

Jeg vil hermed gerne fortælle lidt hvad jeg har lavet siden, jeg forlod Ringe Efterskole for 10 år siden.

Efter endt skolegang i Ringe, var jeg i praktik i en børnehave et halvt år, derefter var jeg et halvt år i praktik på Badstuen i Odense, som er et praktikcenter. Derefter søgte jeg optagelse på børnehaveseminariet, men kom ikke ind på grund af manglende points, herefter jeg begyndte at arbejde på fabrikken Damixa, hvor jeg var i 8 mdr.

Da jeg stadig ikke havde points nok, kom jeg i lære i en herreekviperingsforretning i Kerteminde, samtidig med at jeg tog handelseksamen. Læretiden tog 3 år, derefter gik jeg arbejdsløs i 3 mdr., og kom så i Preben's Herremagasin i Tarup Centret, hvor jeg var i knap 2 år. Der blev jeg desværre sagt op på grund af personaleindskrænkelse. Jeg fik dog straks job i Svend A Huset i Kongensgade i Odense, hvor jeg stadig arbejder.

Jeg håber der er rigtig mange der møder op til elevmødet den 30.-31. maj 1981, hvor vi kan fejre vores 10 års jubilæum. Til slut vil jeg gerne ønske alle en rigtig god jul samt godt nytår.

Venlig hilsen »Baske«
Bent-Aage Due Rasmussen
Lunden 44, 5320 Agedrup, Fyn

Hej!

Så er det allerede os, som er blevet 10 års jubilarer – utroligt som tiden går, men der er da sket lidt i mellemtiden.

Efter opholdet i Ringe, var jeg som så mange andre, 2 forskellige steder som ung pige i huset.

Derefter arbejdede jeg som medhjælper i næsten 2 år, henholdsvis i vuggestue og børnehave. Dette arbejde var jeg vældig glad for, og søgte på seminarium. Men inden jeg kom ind der, arbejdede jeg hos en købmand i Odense 1 år.

Fra 1975 til 78 gik jeg på Odense Socialpædagogiske semi-

narium, og blev dermed socialpædagog i 1978. Det var tre udviklende år, bl.a. med en vældig interessant 3 ugers studierejse til Grønland.

Lige efter eksamen fik jeg tilbudt arbejde for et rejsebureau, og det viste sig, at jeg blev hængende der ca. 1 år. Et vældig spændende og lærerigt år, med mange gode oplevelser. Jeg boede 3 forskellige steder, henholdsvis Syd-Italien – Tenerife og Sicilien. Jeg arbejdede lidt som rejseleder samt lavede børneaktiviteter for de ferierende børn.

Da jeg kom hjem, var der stadig stor arbejdsløshed, så jeg søgte job i Oslo og fik arbejde på et børnehjem fra nov. 79, og her sidder jeg i skrivende stund, trives godt og nyder naturen, men har så småt tænkt på at flytte tilbage til min lejlighed i Odense, men det vil tiden vise.

Rigtig god jul ønskes af

Lene Jensen

Folke Bernadottesvej 39, Oslo 8, Norge

Kære kammerater og lærere fra 1970-71.

Så er det 10 år siden vi gik på Ringe efterskole, og hvad er der egentlig blevet af os alle? Vi var enige om, at vi i hvert fald ville komme til elevmøderne, men hvad sker der? Vores hold bliver mindre og mindre år for år. Derfor er det vigtigt, at vi møder talrigt op den 30.-31. maj 1981.

Hvad jeg så har fået 10 år til at gå med? Ja, da vi var færdige på Ringe efterskole, forsøgte jeg at få læreplads som snedker. Dette lykkedes ikke, så jeg blev i stedet arbejdsdreng på en møbelfabrik. Herefter fik jeg plads ved landbruget, der var jeg ca. et halvt års tid. Jeg fik så lyst til et skoleophold igen, det blev til 10 mdr. på Glamsbjerg efterskole, efterfulgt af kursus på Sydøstfyns Forberedelseskursus. Herefter var jeg ansat hos min far, indtil jeg blev indkaldt til Søværnet i maj 75 og plaskede rundt til februar 76, hvor jeg blev hjemsendt og mødte skæbnen, som jeg blev gift med den 2. maj i år.

I 78 begyndte vi at bygge hus i Gislev, og her flyttede vi ind i sommeren 79.

Efter endt militærtjeneste, kom jeg i smedelære hos min far, og er udlært om en måned.

Til slut vil jeg gerne ønske alle en glædelig jul og et godt nytår.

Venlig hilsen »Smed«

Jens Erik Olsen

Slipager 9, 5854 Gislev

— — —

Kære kammerater og lærere »årgang 1970-71«!

Opholdet på Ringe Efterskole blev for mig en oplevelse for livet samt en skøn og lærerig tid, som jeg tit tænker tilbage på.

Ti år er fløjet afsted, men alligevel synes jeg, at de år har været indholdsrige og spændende. En masse erfaringer har påvirket mig i en positiv retning, og når man idag ser på de øgede krav og den store arbejdsløshed især blandt unge, har jeg været heldig.

Efter opholdet på skolen kunne jeg ligesom ikke rigtigt slippe Fyn og blev derfor jordbærplukker i Gudbjerg Skov. Jeg boede hos Bodil – en dejlig tid, som desværre hurtigt fik ende, og jeg vendte hjem til Sjælland igen.

Her fik jeg plads i huset i et år hos en tandlægefamilie. Min mening havde hele tiden været at blive småbørnspædagog, så derfor tog jeg en etårig barneplejeuddannelse i Holbæk, hvor jeg om aftenen gik på skole og om dagen arbejdede som medhjælper i en vuggestue. Desværre skulle det nu vise sig, at der var meget lange ventelister for at komme ind på seminarierne.

Igennem noget familie var jeg heldig at få en stilling som timelønnet sygehjælper på et plejehjem i København, og dette arbejde fik så min store interesse. I april 1974 tog jeg sygehjælpereksamen og blev uddannet på København Kommunehospital, hvor jeg indtil 1. december 1979 arbejdede på en medicinsk afdeling.

For at prøve noget andet end hospitalsmiljøet, blev jeg hjemmehjælper i det indre København. I dette job erfarede jeg ret hurtigt, at der fandtes mange rare, hyggelige, men desværre ret en-somme mennesker, som havde et stort behov for både psykisk

og fysisk hjælp, hvilket gjorde at jeg engagerede mig for meget i jobbet.

Derfor vendte jeg hurtigt tilbage til mit gamle fag og fik en stilling på Rigshospitalet, kirurgisk afdeling, hvor jeg begyndte den 1. marts 1980. Her har jeg så været siden og er meget glad for arbejdet. Selv om det er en stor og moderne arbejdsplads, er der alligevel en hyggelig og venlig atmosfære blandt patienter og personale. På hjertekirurgisk afdeling har vi patienter i alle aldersklasser, som kun er indlagt i kort tid, hvilket gør jobbet spændende og interessant.

Da jeg flyttede til København traf jeg John, og vi bor nu på 6. år (på »polsk«) i et parcelhus i Mosede ved Greve Strand. Der har endnu ikke været tænkt på arvinger, idet vi begge bruger vores fritid på håndbold, fodbold og rejser.

Til sidst vil jeg sende de bedste hilsener til alle gamle lærere elever fra året 1970-71 med håb om en rigtig glædelig jul og et godt nytår. Samtidig vil jeg gerne opfordre alle til at komme den 30.31. maj 1981 til elevmødet.

»Fyn er fin«

Kirsten Faarbech

Vibemosen 28, 2670 Greve Strand

— — —

Kære gamle kammerater, elever og lærere.

Med stor interesse læser jeg hvert år hvad 10-års jubilarene har at berette.

Spændingen er ikke mindre i år, hvor det er os fra 70-71, der fortæller om livets gang.

Det er jo sådan at I, i min hukommelse, kun er 15 år og stadig går i det gamle tøj fra omkring 70, den opfattelse trænger til en revision. Her er min version af, hvorledes man bruger 10 år af sit liv umiddelbart efter at have sunget »Ud går du nu på livets vej«.

10. klasse tog jeg på Kertemindeegnens Ungdomsskole, som viste sig at være vidt forskellig fra Ringe. Herefter begyndte

jeg på handelsskolen i Vejle. Mine interesser lå på ingen måde der. Efter et år holdt jeg op og hjalp i stedet min far med at bygge en ny svinestald. Det var et spændende arbejde og et rigtig dejligt efterår. For gamle bekendte kan jeg oplyse om kulminationen på mine musikalske interesser samme efterår, – jeg var til koncert med The Rolling Stones.

Foråret 74 rejste jeg 5 måneder til England. De første par måneder gik jeg på sprogskole i Cambridge, resten af tiden arbejdede jeg i køkkenet på et hospital.

Herefter aftjente jeg min værnepligt indenfor den Kgl. Livgarde.

Min tegnebog var tom og mulighederne for arbejde små, jeg fortsatte derfor seks måneder som konstabel i Fredericia. Her tjente jeg gode penge, og kunne på den baggrund tage et år på Ask højskole. Det var et dejligt år, hvor jeg fandt ud af at jeg gerne ville læse videre.

Sommeren 1976 startede jeg på HF i Vejle på Rosborg Gymnasium. Gymnasiet er tegnet af arkitekten, der er far til gymnasiet ved siden af Ringe Efterskole – de to gymnasier er i den fysiske konstruktion helt identiske.

I sommeren 1978 afsluttede jeg min HF-eksamen. Et par måneder senere begyndte jeg sammen med to af mine kammerater på universitetet i Odense, hvor vi alle tre nu læser dansk.

I sommers afsluttede jeg mit bifag og læser nu dansk på hovedfag.

Efter et halvt år mødte jeg en sød pige, der også læser dansk. Hun er fynbo og hedder Birthe.

Her i december måned flytter vi fra en stor dejlig lejlighed på Middelfartvej ud på landet til en vandmølle lidt syd for Langeskov. Vi er begge spændte og glæder os meget.

Jeg vil hermed slutte og opfordre jer til at besøge os på: »Bierne Mølle«, Biernemøllevej 2, 5540 Ullerslev. Vi har 10 tdr. land, vores eget el-værk, en masse dyr og meget andet.

Jeg sender hermed de bedste julehilsener til alle på og fra Ringe Efterskole.

Per Møller

Middelfartvej 54, 5200 Odense V.

Kære gamle skolekammerater og lærere. Skoleåret 1970-1971.

Da der virkelig er gået 10 år siden jeg var elev på Ringe Fri- og Efterskole, er det en fornøjelse måske at skulle gense nogle af mine gamle skolekammerater. Ja, jeg skriver nogle, for alle kan jo ikke mødes igen, da nogle sikkert er rejst, ja der kan være mange årsager, men sådan er det nu engang. Men nu vil jeg fortælle lidt om, hvad jeg har lavet i disse år.

Da jeg forlod skolen, kom jeg i huset hos en lærerinde, som endda havde været lærerinde på skolen. Derefter var jeg en tur i USA, hvor jeg var i huset hos en dansk-indisk familie. Det var en oplevelse, men jeg havde alligevel lidt hjemve, da det var første gang jeg havde været udenlands, men det gik jo alligevel.

I dag bor jeg i Odense, hvor jeg er alene med en lille dreng på 3 år. Jeg er ved at tage 9.-10. klasse, og når jeg er færdig, håber jeg på at kunne komme ind som sygehjælper.

Det var så lidt om hvad jeg har foretaget mig. Jeg ønsker alle skolekammerater og lærere fra året 70-71, en rigtig glædelig jul og et godt nytår.

Vi ses den 30.-31. maj 1981.

Mange hilsener fra

Bodil Bech Hansen

Korsløkkevej 29 TV.T.H., 5220 Odense SØ

Tlf. fra februar 15 68 65

KÆRE KAMMERATER FRA VINTERHOLDET
1930-31!

Kunne det ikke være morsomt om vi kunne mødes og fejre 50-året på en fornøjelig måde, og mindes en dejlig vinter.

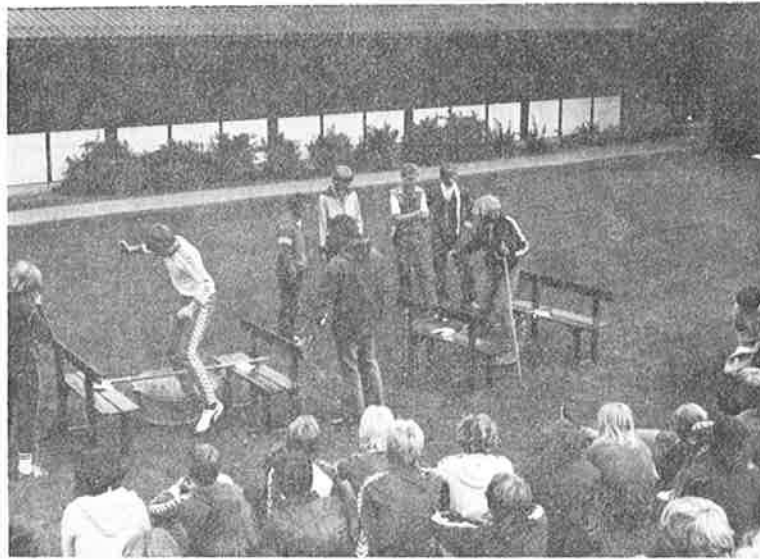
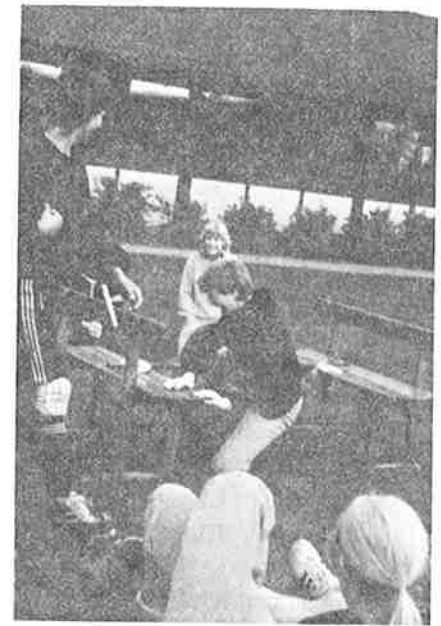
Venlig hilsen

Christian Larsen fra Langeland

Min adresse: Klausebøllevej 24, 5953 Tranekær.

Fra skolens
olympiade

Fra elevforeningens bestyrelse

Det forløbne år er igen gået godt. Ved generalforsamlingen i maj trak Jens Krogh Andersen sig ud af bestyrelsen på grund af tidnød og blev afløst af Jørgen Michael Jensen, Morud.

Vi havde som sædvanlig stor tilslutning til elevmødet, mellem 300 og 350 var samlet her på skolen den sidste weekend i maj. Det viser, at de gamle elever er trofaste mod deres skole.

Vi har netop i år haft den store glæde at høre fra en 50 års jubilær! Bestyrelsen har derfor besluttet at udnævne jubilæren,

Christian Larsen,
Klausebøllevvej 24, Tranekær

til *æresmedlem* af elevforeningen. Vi sender hermed vor hilsen og hyldest.

Tak til skolen, forstander, lærere og køkkenpersonale, som hvert år gør et stort arbejde før og under elevmødet.

Vi håber, at lige så mange, gerne flere, gamle elever møder op på skolen til næste elevmøde, som holdes 30.-31. maj 1981. Særlig indbydes alle jubilærer.

Med ønsket om en glædelig jul og et godt nytår.

Niels Nyholm Connie Madsen Jørgen Michael Jensen
Ulrik Hansen Birgit Aagaard

ELEVMOEDET 1981

Reserver allerede nu weekenden 30.31. maj 1981
til elevmødet.

Indbydelse udsendes

DRIFTSREGNSKAB 1979-80

Indtægter:

Indgået ved elevmødet 1979	5901,00
Salg af årsskrifter, giro	10960,00
Salg af årsskrifter, kontant	175,00
Salg af årsskrifter til skolen	2932,00
Renter på giro	12,10
Renter på bog	365,80
	<hr/>
	20345,90

Udgifter:

Kost ved elevmødet 1979	1500,00
Musik ved elevmødet	500,00
Festtegn	35,70
Ekstra køkkenhjælp	375,00
Trykning, årsskrift	12467,52
Kuverter	60,80
Giroblanketter	349,93
Frimærker	3113,60
Samlede udgifter	18402,55
Overskud	1943,35
	<hr/>
	20345,90

STATUS PR. 27. MAJ 1980

Aktiver:

Kontant	1440,97
Girobeholdning	362,40
Bank	6319,33
	<hr/>
	8122,70

Passiver:

Beholdning ved begyndelse	6179,35
+ årets overskud	1943,35
	<hr/>
	8122,70

Ringe, den 27. maj 1980. Birgit Aagaard.

Regnskabet gennemgået og fundet i orden 27/5 80.

Robert Hune-Rasmussen

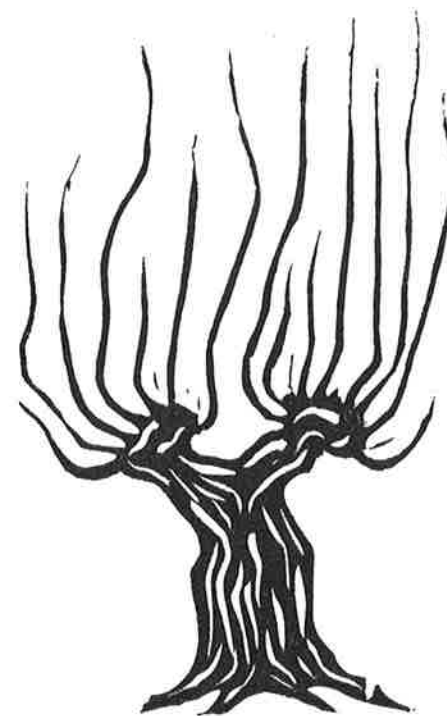
Esther Torp

Elevliste 1980-81

Anette Ådal Andersen, Vængemosevej 3, Skårup.
Birgitte Andersen, Vestergade 25, Ullerslev.
Helle Andersen, Egerupgård, Egerupvej 8, Assens.
Ib Støttrup Andersen, H. C. Lumbyesvej 36, 5482 Lumby.
Solvej Paabøl Andersen, Hjemly Fri- og Efterskole, Ringe.
Hannah Biilmann, Assensvej 159, Hillerslev, Ringe.
Lars Jesper Buchholz, Primulavej 19, Odense C.
Dorte Bæk, Hulemosevej 62, Rynkeby, Kerteminde.
Lissi Bæk, Ørbækvej 26, Brudager, Vejstrup.
Hanne Christensen, Arnumvej 42, Arrild, 6520 Toflund.
Dorthe Christensen, Bjørnø 5, 5600 Faaborg.
Lizzi Løjtved Christensen, Krokusvej 7, 5750 Ringe.
Tine Bjerre Christensen, Nyborgvej 83, Refsvindinge, Nyborg.
Jan Christiansen, Enghaugen 16, Odense NØ.
Bente Christiansen, Skovvænget 2, Lundeborg, 5874 Hesselager.
Hans Jacob Jørgensen Duus, Skolemærken 12, Broballe,
6430 Nordborg.
Anna Lise Egeberg, Bjerregårdsvej 5, 7760 Hurup Thy.
Henrik Esbensen, Præstemærken 43, Gudbjerg.
Per Egholm, Stubbhøjvej 5, Ringe.
Ulrich Frandsen, Offerlunden 60, Svenstrup.
Susan From, Skibhusvej 104, 5000 Odense C.
Kim Gejbøl, Provstebakken 23 a, 5200 Odense V.
Charlotte Vilmand Hansen, Grønnegade 21, st. tv.,
5000 Odense C.
Claus Christian Hansen, Egevej 2, 5683 Hårby.
Elsebeth Bech Hansen, Adelgade 12, 5610 Assens.
Hans Jørgen Hansen, Dømmestrupvej 42, 5653 Nr. Lyndelse.
Hans Ulrik Hansen, Algade 54, Hårby.
Margrethe Skou Hansen, Møllehøjvej 10, Freslev,
4660 St. Heddinge.

Xenia Hansen, Lerchenborgvej 38, 4400 Kalundborg.
Betuna Feveile Henriksen, Irisvej 1, 5750 Ringe.
Anni Kirk Hedemann, Dybbøløstenvej 27, 6400 Sønderborg.
Poul Henrik Henriksen, Myntevænget 7, 5500 Middelfart.
Susanne Henriksen, Ragnhildsvej 2, 5700 Svendborg.
Jørgen-Asger Mølgård Ingvartsen, Børkop Skovvej 116,
7080 Børkop.
Alice Damsgård Jensen, Sulkendrupvej 10, 5800 Nyborg.
Anita Jensen, Violvej 2, Verringe, 5690 Tommerup.
Jane Jensen, Kastbjergvej 1, Bølling, Skjern.
Jørgen Peder Jensen, Ferritslevvej 137, 5853 Ferritslev.
Mette Jensen, Svendborgvej 34 a, 5750 Ringe.
Niels Carsten Jensen, Ferritslevvej 137, 5863 Ferritslev.
Niels Ejner Lindholm Jørgensen, Mullerupvej 23, 5540 Ullerslev.
Dorte Kampp, Sandagervej 12, 5854 Gislev.
Bent Kastrup, Smallevej 3, 5592 Ejby.
Jens Jørgen Kej, Højrupvej 38, 5750 Ringe.
Yvonne Kilde, Brøndstrupvej 61, 5485 Skamby.
Mogens Kjergård, Boesensgade 26, 5800 Nyborg.
Kent Klausen, Ringervej 2, Bovense, 5800 Nyborg.
Henrik Koch, Helletoften 16, III., 5800 Nyborg.
Berit Larsen, Anderupvej 20, 5270 Odense N.
Frank Rærup Berg Larsen, Kærvej 71, 5762 V. Skerninge.
John Anders Larsen, Grønningen 2, 5330 Munkebo.
Kent Frøstrup Larsen, Møllelækkevej 19, II., lejl. 35, Odense C.
Kim Frøstrup Larsen, Møllelækkevej 19, II., lejl. 35, Odense C.
Lone Bøje Larsen, Lumby Tårupvej 87, 5482 Lumby.
Bent Trier Lauridsen, Volssmose Alle 557, 5240 Odense NØ.
Lone Lauridsen, Sleppevangen 21, 5270 Odense N.
Laila Lynggård, Møllervangen 159, 5800 Nyborg.
Charlotte Madsen, Valnøddevej 41, 5270 Odense N.
Karen Lisbeth Moeslund, Tarupvej 16, 5792 Årslev.
Per Hedegård Mouritsen, Engdraget 15, 5853 Ørbæk.
Kaare Møller Much, Knarreborg Møllevej 25, 5883 Oure.
Anne-Marie Nielsen, Drosselvej 6, 6900 Skjern.
Bjarne Nielsen, Pilevej 1, 5653 Nr. Lyndelse.

Hans Henrik Nielsen, Kogsbøllevej 65, 5871 Frørup.
Henrik Friis Nielsen, Købkesvej 46, 5230 Odense M.
Lone Vanggård Nielsen, Vollsmose Alle 616, 5240 Odense NØ.
Ole Nielsen, Lodskovvej 8, 5863 Ferritslev.
Tina Nielsen, Bjørnø 5, 5600 Fåborg.
Anne Grethe Pedersen, Rødegårdsvej 123, 5000 Odense C.
Dan Iver Pedersen, Løkkehøj 2 F, I., 5471 Søndersø.
Gitte N. Pedersen, Heagervej 12, 6950 Ringkøbing.
Henrik Pedersen, P. W. Tegnersvej 105, 3070 Snekkersten.
Henrik Aaby Pedersen, Regissevej 2 B, 5871 Frørup.
John Harris Pedersen, Rødegårdsvej 123, 5000 Odense.
Merete Pedersen, Hestehøjvej 34, Højby.
Michael Nør Pedersen, Teglbakken 6, 5900 Rudkøbing.
Morten Heine Pedersen, Borrelyngsvej 29, 3790 Hasle.
Ruth Solevad Petersen, Strærupvej 11, 5683 Hårby.
Susanne Gøeg Petersen, Tårnvagn 22, 4300 Holbæk.
Søren David Petersen, Kærebjergvej 20, 4242 Boeslunde.
Gert Tofte Rasmussen, Bakkeskråningen 35, 5270 Odense N.
Gurli Balle Rasmussen, Thybovej 33, Kjærsholm, 8620 Kjellerup.
Henrik Rasmussen, Erholmvangen 2, 5771 Stenstrup.
Lene Raatræ Rasmussen, Skolevej 2, 4622 Havdrup.
Mona Gitte Rasmussen, Kappendrup 64, 5483 Kappendrup.
Tonny Rosenkjær, Odensevej 14, 2. tv., 5260 Odense S.
Jan Bay Staal, Norup Høje 35, 5450 Otterup.
Kirsten Suhr, Mølkensvej 6, 5300 Kerteminde.
Lars Sørensen, Nyborgvej 426, 5881 Skårup.
Mette Line Harbo Sørensen, Flødstrupvej 43, 5540 Ullerslev.
Bettina Lindholm Thorsen, Skovgyden 7, 5540 Ullerslev.
Henrik Tribler, Abildhøj 6, 5270 Odense N.
Mette Tøt, Højvangsparken 16, 5330 Munkebo.
Steen Villadsen, Hessum Bygade 46, 5450 Otterup.
Joan Vinter, Kappendrup 73, 5483 Kappendrup.
Kungkordie Motzfeldt, Egedesminde.
Sabine Jørgensen, Angmagssalik.

Indhold

Ved skolens formand	3
Betragtninger omkring skoleåret 1979-80	5
Med kurs mod en lysere fremtid	8
Et minde blandt mange	11
Læren for livet	13
Hvor lang er fremtiden?	15
Om fagvalg	17
Hvad bruger du tiden til?	18
Solidaritet	20
Betydningen af fysisk træning	21
Advent	23
Til eftertanke	24
2 skoleformer under et	26
Elevhilsener	37
Fra elevforeningens bestyrelse	48
Driftsregnskab 1979-80	49
Elevliste 1980-81	50